

CCR: O persoana prezumata a fi nevinovata nu poate fi constrânsa, determinata sa produca proba vinovatiei sale (motivare)

**O persoana prezumata a fi nevinovata nu poate fi constrânsa sa produca proba vinovatiei sale, arata Curtea Constitutionala în motivarea deciziei prin care a constatat ca solutia legislativa din Codul de procedura penala, care nu reglementeaza dreptul martorului la tacere si la neautoincriminare, este neconstitutionala.**

"Jurisprudenta si doctrina au retinut ca principiul aflarii adevarului impune organelor judiciare obligatia de a asigura, pe baza de probe administrate cu respectarea caracterului echitabil al procedurii, aflarea adevarului judiciar cu privire la faptele si împrejurarile cauzei, precum si cu privire la persoana suspectata de savârsirea unei infractiuni. Este general admis ca organele de urmarire penala au obligatia de a strânge si de a administra probe atât în favoarea, cât si în defavoarea suspectului/inculpatului. Or, Curtea retine ca, în vederea respectarii efective a prezumtiei de nevinovatie, o persoana prezumata a fi nevinovata nu poate fi constrânsa, determinata sa produca proba vinovatiei sale, ci, dimpotriva, are dreptul de a ramâne în pasivitate, acuzarii revenindu-i sarcina de a face proba contrara, a vinovatiei", se precizeaza în motivarea publicata miercuri pe site-ul CCR.

Curtea constata ca obtinerea unei declaratii în baza articolului 118 din Codul de procedura penala, sub sanctiunea retinerii infractiunii de marturie mincinoasa în cazul în care martorul nu face declaratii adevarate si în conditiile în care martorul își asuma riscul ca aspectele declarate sa poata fi folosite chiar împotriva sa, reprezinta "un mecanism coercitiv incompatibil cu dreptul la un proces echitabil".

"Curtea constata ca art. 118 din Codul de procedura penala nu instituie garantii suficiente pentru martor, de vreme ce acesta poate fi pus în situatia sa contribuie indirect la propria incriminare, în dezacord cu respectarea prezumtiei de nevinovatie, de care orice persoana beneficiaza (...) si, totodata, impieteaza asupra justei solutionari a cauzei, contrar dreptului la un proces echitabil, (...) inclusiv prin încalcarea dreptului la aparare al martorului", se arata în motivare.

Curtea Constitutionala a mai observat ca instantele nationale de drept comun, inclusiv Înalta Curte de Casatie si Justitie, au subliniat necesitatea retinerii dreptului la tacere si neautoincriminare si în ceea ce îl priveste pe martor.

CCR a admis, pe 2 iunie, o exceptie de neconstitutionalitate, constatând ca solutia legislativa cuprinsa în art. 118 din Codul de procedura penala, care nu reglementeaza dreptul martorului la tacere si la neautoincriminare, este neconstitutionala.